

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 1069/12</i>
------------------	------------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **25 stycznia 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska (spr.) SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **25 stycznia 2013 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **R. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **14 sierpnia 2012 r.** sygn. akt **III U 1465/12**

zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 27 czerwca

2012 r. w ten sposób , że przyznaje R. W. prawo do emerytury poczynając od dnia 1 listopada 2012 roku .

Sygn. Akt III AUa 1069/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 27 czerwca 2012 roku przywołując brzmienie przepisów art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jak i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stwierdził brak prawa wnioskodawcy R. W. do emerytury w wieku obniżonym z uwagi na niewykazanie posiadania co najmniej 25 lat stażu ubezpieczeniowego jak i rozwiązania stosunku pracy. Według organu rentowego przedstawione przez wnioskodawcę świadectwa pracy pozwalają na stwierdzenie, iż wnioskodawca legitymuje się jedynie 24 latami, 3 miesiącami i 23 dniami stażu emerytalnego.

W odwołaniu od wskazanej uprzednio decyzji wnioskodawca R. W. wniósł o jej zmianę poprzez ustalenie prawa do żądanego świadczenia emerytalnego. Wnioskodawca wskazał, iż do okresu stażu ubezpieczeniowego ustalonego przez organ rentowy należy doliczyć okres jego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców przypadający po ukończeniu przez niego 16 lat życia w czasie wakacji w latach 1968 – 1973 jak i w okresie od 9 czerwca 1974 roku do 12 sierpnia 1974 roku. Ponadto wnioskodawca w toku postępowania sądowego przywołał dokonanie przez jego pracodawcę wypowiedzenia stosunku pracy z terminem upływającym z dniem 31 października 2012 roku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując swoją tezę o prawidłowości wydanej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu wyrokiem z dnia 14 sierpnia 2012 roku oddalił odwołanie wnioskodawcy. Sąd pierwszej instancji ustalił, że bezspornym jest, iż wnioskodawca urodzony w dniu (...) i pozostający nadal w stosunku pracy złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie emerytury w obniżonym wieku dołączając świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych jak i dokumentację obrazującą jego staż ubezpieczeniowy. W ramach tej ostatniej było zaświadczenie Urzędu Miasta i Gminy w C. potwierdzające jego zameldowanie na pobyt stały w N. od urodzenia do dnia 20 lutego 1976 roku jak i zeznania dwóch świadków oraz jego oświadczenie o wykonywaniu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie wakacji w latach 1968 – 1974. Przywołując treść art. 184 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd Okręgowy zauważył, iż jednym z warunków skutecznego ubiegania się o żądane świadczenie emerytalne przez pracownika jest rozwiązanie przez niego stosunku pracy. Tymczasem – jak to wynika z dokumentacji jak i z zeznań samego wnioskodawcy – wnioskodawca nadal pozostaje w pracowniczym zatrudnieniu w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w W.. Tym samym nie sposób uznać, iż spełnił on wszystkie warunki świadczenia emerytalnego. Ponadto Sąd pierwszej instancji zauważył, iż nie badał czy wnioskodawca spełnił kolejny zakwestionowany przez organ rentowy warunek posiadania co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych po ewentualnym zaliczeniu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją wnioskodawca zarzucając orzeczeniu nieprawidłowość ustalenia braku spełnienia warunków świadczenia emerytalnego. Nadto w dniu 2 listopada 2012 roku wnioskodawca przedstawił świadectwo pracy dowodzące rozwiązania stosunku pracy z Przedsiębiorstwem (...) W. z dniem 31 października 2012 roku. W konkluzji apelujący wniósł o zmianę wydanego orzeczenia i przyznanie mu prawa do emerytury.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie apelacji wskazując na słuszność ustaleń i prawnych ocen Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył co następuje:

Apelację wnioskodawcy należy uznać w nowym stanie faktyczno-prawnym stworzonym po dokonaniu dokładnej analizy całości dokumentacji dotyczącej stażu ubezpieczeniowego za usprawiedliwioną.

Na wstępie niniejszych rozważań należy zauważyć, iż przedmiotem postępowania jest kwestia uprawnień wnioskodawcy do świadczenia emerytalnego w obniżonym wieku z tytułu powoływania się wnioskodawcą na spełnienie przesłanek wymienionych w art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Podane normy umożliwiają skuteczne ubieganie się o emeryturę po wykazaniu stażu emerytalnego (tj. okresów składkowych i nieskładkowych) w wymiarze 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn w wieku obniżonym o pięć lat od wieku powszechnego (czyli 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat dla mężczyzn) po wykazaniu posiadania do dnia wejścia w życie ustawy tj. do dnia 1 stycznia 1999 roku co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jak i po spełnieniu przesłanki rozwiązania stosunku pracy przez ubezpieczonych będących pracownikami oraz pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego lub złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa. Z ustaleń dokonanych nie kwestionowanych przez organ rentowy wynika, że wnioskodawca posiada wymagany staż pracy w warunkach szczególnych, osiągnął wiek 60 lat życia oraz spełnił warunek dotyczący przekazania środków zgromadzonych otwartym funduszu emerytalnym do budżetu państwa. Kwestiami spornymi było natomiast to czy wnioskodawca legitymuje się co najmniej dwudziestopięcioletnim stażem ubezpieczeniowym w całości mieszczącym się do dnia wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jak i fakt braku rozwiązania przez wnioskodawcę stosunku pracy zarówno na datę złożenia wniosku emerytalnego jak i wydania decyzji przez organ rentowy oraz wyroku przez Sąd pierwszej instancji. Ta ostatnia okoliczność stała się jedynym i bezpośrednim powodem oddalenia odwołania przez Sąd Okręgowy. Już na etapie postępowania apelacyjnego wnioskodawca przedstawił świadectwo pracy wystawione przez jego ostatniego pracodawcę tj. Przedsiębiorstwo (...) w W. potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z dniem 31 października 2012 roku. Ponadto nowelizacja przepisu art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dokonana ustawą z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw i obowiązująca od dnia 1 stycznia 2013 roku przedmiotowy warunek rozwiązania stosunku pracy zniosła. Powyższe jak i wymóg uwzględnienia także w postępowaniu apelacyjnym treści art. 316 § 1 k.p.c. nakazującej branie pod uwagę zmian w stanie faktycznym i prawnym sprawy wpływających na treść rozstrzygnięcia spowodował konieczność dokonania samodzielnych ustaleń instancji odwoławczej w pełnym zakresie (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2012 roku w sprawie sygn. akt II UK 117/11 opublikowany w LEX nr 1130393). Pozwalają one na ustalenie, iż na datę wyrokowania w postępowaniu apelacyjnym wnioskodawca spełnił warunek rozwiązania stosunku pracy przy czym nastąpiło to już w dniu 1 listopada 2012 roku

(a więc przed wejściem w życie wspomnianej nowelizacji). Kolejną kwestią wymagającą przesądzenia jest dokonanie ustaleń w zakresie wykazania przez wnioskodawcę również spełnienia warunku ogólnego stażu ubezpieczeniowego. Niewątpliwie na podstawie dowodów złożonych przez wnioskodawcę należy ustalić, iż w czasie gdy uczęszczał on do Szkoły Zawodowej i Technikum (...) w G. okresy wakacji czyli miesiące lipiec i sierpień w latach 1968 – 1973 spędzał w swoim domu rodzinnym. Również czas po zakończeniu nauki a przed podjęciem zatrudnienia wnioskodawca w ten sam sposób spędził. Jego rodzice byli posiadaczami gospodarstwa rolnego, w którym wnioskodawcami w podanych poprzednio okresach pracował stale i pełnym wymiarze czasu pracy. Powyższe ustalenia wynikają zarówno z dokumentacji obrazującej naukę wnioskodawcy, jego zameldowanie jak i fakt posiadania przez rodziców gospodarstwa rolnego oraz z oświadczenia i zeznań świadków mieszkających w sąsiedztwie i znacznie starszych od wnioskodawcy. Powyższe dowody należy uznać za wiarygodne. Brak jest bowiem jakichkolwiek danych, które rodziłyby wątpliwości dotyczące ustaleń wynikających z ich treści. Przy ich ocenie nie sposób bowiem pominąć ówczesnych realiów społecznych, które dopuszczały, a nawet zobowiązywały młodzież w wieku wnioskodawcy do wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym posiadanym przez ich rodziców szczególnie w okresie nasilenia robót czyli np. w czasie wakacji szkolnych. Ta praca wnioskodawcy spełnia wymogi określone w art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Łącznie podany okres wynosi 1 rok, 2 miesiące i 4 dni i podlega zaliczeniu w zakresie niezbędnym do uzupełnienia wymaganego okresu 25 lat składkowych i nieskładkowych. Należy w tym miejscu zauważyć, iż tematyka charakteru pracy w gospodarstwie rolnym w okresie wakacji i wymogów jej stawianych dla jej uwzględnienia w stażu ubezpieczeniowym nie stanowi nowości w orzecznictwie czego dowodem

są orzeczenia zarówno Sądu Najwyższego jak i sądów powszechnych (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2000 roku w sprawie sygn. akt II UKN 155/00 opublikowany w OSNAPiUS 2002/16/394 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 31 sierpnia 2006 roku w sprawie sygn. akt III AUa 397/06 opublikowany w LEX nr 2534667).

Reasumując Sąd Apelacyjny – mając na uwadze treść art. 316 § 1 k.p.c. jak i przepisu art. 382 k.p.c. oraz na podstawie dokonanych przez siebie ustaleń w oparciu o dokumentację zalegająca w aktach organu rentowego oraz dowody przeprowadzone przez Sąd pierwszej instancji po przyjęciu ich pełnej miarodajności dla ustaleń faktycznych sprawy – uznał konieczność dokonania stosownej zmiany wydanego w sprawie przez Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyroku przy przyjęciu, iż dopiero na etapie postępowania apelacyjnego wnioskodawca w sposób prawidłowy i skuteczny wykazał spełnienie wszystkich warunków świadczenia emerytalnego z art. 32 i 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Orzeczenie Sądu Apelacyjnego znajduje swoją podstawę prawną w treści powołanych przepisów prawa i art. 386 § 1w związku z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Zarządzenie:

(...)